

ΕΜΦΥΛΟΙ ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΛΙΖΑ ΑΣΤΕΡΙΟΥ
ΟΜΑΔΑ «ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ»

ΔΥΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ (GENDER BINARY)

- Άνδρας
- Αρσενικό
- Αρρενωπότητα
- Πέος, όρχεις
- Γαλάζιο
- Κουστούμι, γραβάτα

- Γυναίκα
- Θηλυκό
- Θηλυκότητα
- Αιδοίο, στήθος
- Ροζ
- Ταγεράκι, γοβίτσες

ΕΜΦΥΛΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ

Άνδρες	Γυναίκες
<ul style="list-style-type: none">- Alpha male (κυρίαρχο αρσενικό) / beta male (β' κατηγορίας)	<ul style="list-style-type: none">- Καλό κορίτσι (φρόνιμο, μαζεμένο) / κακό κορίτσι (ανυπάκουο, «τσουλάκι»)
<ul style="list-style-type: none">- Straight-μάτσο / «αδερφή»	<ul style="list-style-type: none">- Καλή μάνα και νοικοκυρά / αντιπαθητική καριερίστρια
<ul style="list-style-type: none">- Αρρενωπός / θηλυπρεπής	<ul style="list-style-type: none">- Θηλυκή / «νταλικέρισσα»
<ul style="list-style-type: none">- Πετυχημένος / αποτυχημένος	<ul style="list-style-type: none">- Νέα και ωραία / ανεπιθύμητη («χοντρέλα», «θείτσα» κλπ.)

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΥΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

- **Sex:** το βιολογικό φύλο
- **Gender:** το κοινωνικό φύλο
- **Ταυτότητα φύλου:** η αίσθηση ότι είσαι γυναίκα, άνδρας ή κάτι άλλο
- **Intersex:** άτομα που έχουν βιολογικά χαρακτηριστικά διαφορετικών φύλων («ερμαφρόδιτα»)
- **Μη δυαδικά (non-binary) άτομα:** είναι έξω από το δίπολο «γυναίκα/άνδρας», π.χ. αισθάνονται και αρσενικά και θηλυκά ή νιώθουν ότι δεν έχουν φύλο

ΕΡΜΑΦΡΟΔΙΤΟΣ

Γιος της Αφροδίτης και του Ερμή. Σε πολλές παραδόσεις ανά τον κόσμο εμφανίζονται θεϊκά όντα που έχουν χαρακτηριστικά διαφορετικών φύλων.

Image source: Wikimedia. Image in the public domain.

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΥΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ψυχολογικό επίπεδο: οι ιδιότητες που θεωρούνται «θηλυκές» ή «αρσενικές» (π.χ. στοργικότητα, ευαισθησία/δυναμισμός, ανεξαρτησία) μπορούν να υπάρχουν σε όλα τα φύλα. Είναι ανθρώπινες, όχι έμφυλες, ιδιότητες.

Αρχετυπική ψυχολογία: μέσα σε κάθε άνθρωπο συνυπάρχουν γυναικεία και ανδρικά αρχέτυπα.

Καρλ Γιουνγκ: - το βασικό αρσενικό αρχέτυπο των γυναικών είναι ο animus

- το βασικό θηλυκό αρχέτυπο των ανδρών είναι η anima

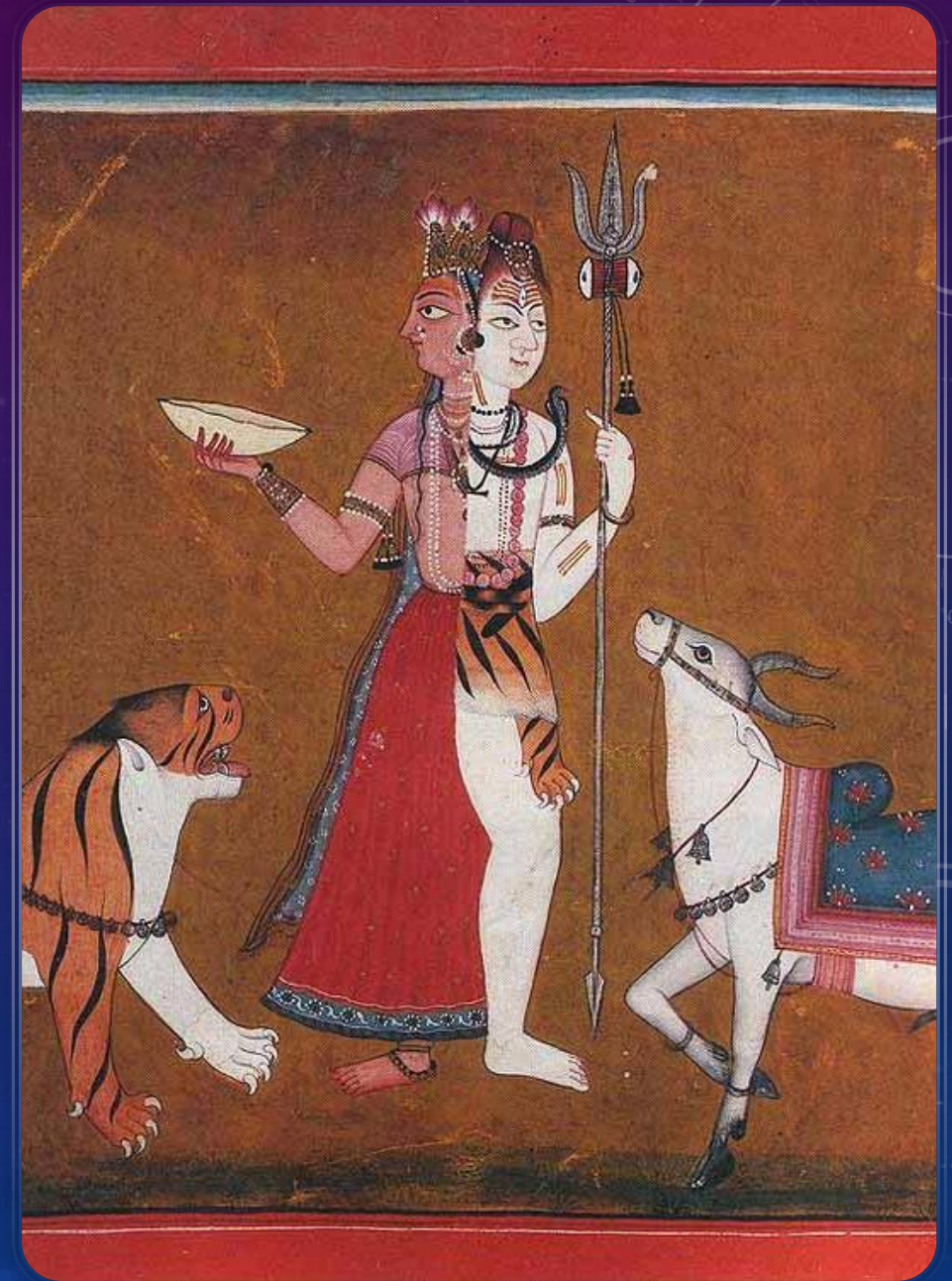
Μπορούν να παίρνουν τη μορφή του/της Inner Lover (Εσωτερικός Εραστής, Εσωτερική Ερωμένη).

ARDHANARISHVARA

Ινδουιστική θεότητα που αποτελείται από τον Shiva (δεξιά) και τη Shakti (αριστερά). Συμβολίζει τη σύνθεση ανάμεσα στις αρσενικές και θηλυκές ενέργειες.

Χρονολογία εικόνας: περ. 1710-20

Image source: Wikimedia. Image in the public domain.

ΘΗΛΥΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΡΡΕΝΩΠΟΤΗΤΑ

- Θηλυκότητα ή/και αρρενωπότητα μπορεί να έχει κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως φύλου.
- Υπάρχουν αρρενωπές γυναίκες και θηλυπρεπείς άνδρες, όπως υπάρχουν θηλυκές γυναίκες και αρρενωποί άνδρες.
- Υπάρχουν άτομα που άλλοτε εκφράζουν την αρρενωπή κι άλλοτε τη θηλυκή πλευρά τους, π.χ. άλλοτε φορούν ανδρικά κι άλλοτε γυναικεία ρούχα.
- Κάθε έκφραση φύλου είναι ΟΚ. Θα έπρεπε να χαιρόμαστε τη διαφορετικότητά μας αντί να αναρωτιόμαστε «είμαι αρκετά γυναίκα;», «είμαι αρκετά άνδρας;».

«ΤΟ ΑΛΛΟ ΜΑΣ ΜΙΣΟ»

- Η καθιερωμένη αντίληψη: υπάρχουν δύο **αντίθετα** φύλα που αλληλοσυμπληρώνονται. Αν είμαι γυναίκα, το «άλλο μου μισό» είναι ένας άνδρας και αντιστρόφως. Αυτό οδηγεί στην ετεροκανονικότητα και τη μονοκανονικότητα.
- Η πραγματικότητα: τα φύλα είναι διαφορετικά, όχι αντίθετα. Το «άλλο μας μισό», αυτό που μας συμπληρώνει, είναι μέσα μας. Δεν είναι ένα άλλο πρόσωπο – είναι ένα κομμάτι του εαυτού μας. Αυτό το κομμάτι το προβάλλουμε πάνω σε κάποιο άλλο πρόσωπο (ψυχολογικός μηχανισμός της προβολής, αγγλ. projection).

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ «ΠΡΙΓΚΙΠΑ»

Από μικρή ηλικία οι γυναίκες μαθαίνουμε ότι

- θα βρούμε κάποιον άνδρα που θα μας φέρει την ευτυχία
- είμαστε ανίκανες να κάνουμε τον εαυτό μας ευτυχισμένο
- δεν αξίζουμε αν δεν έχουμε έναν άνδρα πλάι μας
- ο βασικός προορισμός μας είναι ο γάμος και η μητρότητα
- οι μόνες σοβαρές σχέσεις είναι οι ετερόφυλες και μονογαμικές
- οτιδήποτε ξεφεύγει από την ετεροκανονικότητα και τη μονοκανονικότητα είναι στιγματισμένο

ΕΜΦΥΛΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τα έμφυλα στερεότυπα συνδέονται άμεσα με τις κοινωνικές νόρμες των σχέσεων – το πώς πρέπει να συμπεριφέρεται στις σχέσεις μια γυναίκα ή ένας άνδρας. Τα εισπράττουμε από παντού:

- παιδικά παιχνίδια (κούκλες κλπ.)
- τηλεόραση, κινηματογράφος, θέατρο
- οικογενειακό περιβάλλον
- σχολείο, παρέες
- Εκκλησία (Αδάμ και Εύα)
- βιβλία, περιοδικά, τραγούδια, έργα εικαστικών τεχνών

Η ΜΟΝΟΓΑΜΙΑ ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΑ

- **Ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία:** η μονογαμία των γυναικών καθιερώθηκε στις κοινωνίες όπου αναπτύχθηκε η ατομική ιδιοκτησία με σκοπό την εξασφάλιση «γνήσιων» απογόνων-κληρονόμων.
- **Διπλό standard:** «Οι άνδρες είναι πολυγαμικοί, οι γυναίκες είναι μονογαμικές». Η γυναίκα που αποδέχεται την ερωτική ελευθερία του συντρόφου της είναι «αφοσιωμένη σύζυγος». Ο άνδρας που αποδέχεται την ερωτική ελευθερία της συντρόφου του είναι «χαρούμενος κερατάς».
- **Ρομαντικό ιδεώδες:** η μονογαμία ταυτίζεται με την αγάπη, η ευτυχία έρχεται μέσα από τον έρωτα και την αποκλειστικότητα. (19^{ος} αι., βικτωριανή εποχή, δημιούργημα του καπιταλισμού)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

Τι εισπράξαμε στα παιδικά μας χρόνια; Πώς μάθαμε ότι πρέπει να είναι ένας άντρας / μια γυναίκα; Πώς επηρέασαν αυτά τα στερεότυπα την προσωπικότητά μας; Τα έχουμε ξεπεράσει ή μας ταλαιπωρούν ακόμη;

Τι μάθαμε σχετικά με το ρόλο των φύλων μέσα στις ερωτικές σχέσεις; Πώς πρέπει να φέρεται μια γυναίκα / ένας άνδρας; Επηρεάζουν ακόμη τις σχέσεις μας αυτά τα στερεότυπα;

ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ
ΟΙ ΕΜΦΥΛΟΙ
ΡΟΛΟΙ ΤΙΣ
ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ;

- **Ανοιχτή σχέση:** κάθε σχέση που είναι συναινετικά μη μονογαμική
- **Πολυσυντροφικότητα (polyamory):** το να διατηρείς σταθερές ερωτικές σχέσεις με δύο ή περισσότερα πρόσωπα, με τη γνώση και τη συναίνεση όλων

ΠΗΓΕΣ

- Μπάτλερ, Τζούντιθ, *Αναταραχή Φύλου: Ο Φεμινισμός και η Ανατροπή της Ταυτότητας*, μετ. Γιώργος Καραμπέλας, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2009.
- Ένγκελς, Φρίντριχ, *Η Καταγωγή της Οικογένειας, της Ατομικής Ιδιοκτησίας και του Κράτους*, μετ. Μαρία Γιαταγάνα, Θεμέλιο, Αθήνα 1995.
- Τορπουζίδης, Κώστας, *Ομοφυλοφιλία, Σεξουαλικότητα και η Πάλη για την Απελευθέρωση*, Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο, Αθήνα 2012.
- Everyday Feminism, <https://everydayfeminism.com/>
- Harms, Valerie, *The Inner Lover: Using Passion as a Way to Self-empowerment*, Aslan, Fairfield, CT 1991.
- Ryan, Christopher and Cacilda Jethá, *Sex at Dawn: The Prehistoric Origins of Modern Sexuality*, HarperCollins, New York 2010.
- Ziegler, Matsick, Moors, Rubin & Conley, “Does Monogamy Harm Women? Deconstructing Monogamy with a Feminist Lens,” *Journal für Psychologie*, Jg. 22 (2014), Ausgabe 1

Δώδεκα Ερωτικές Διαδρομές
ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΗΓΗ

ΔΩΔΕΚΑ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

ΕΚΔ. ΠΗΓΗ

Facebook:

- Σελίδα «Ανοιχτές σχέσεις – Ομάδα πολυσυντροφικού ακτιβισμού»
- Κρυφή ομάδα «Ανοιχτές σχέσεις»
- Ανοιχτή ομάδα «Πολυσυντροφικότητα/πολύχρωμο κίνημα»

Ιστολόγια:

- Πολυσυντροφικότητα, polysyntrofikotita.com
- Polyamorygr, polyamorygr.wordpress.com

ATTRIBUTION 4.0 INTERNATIONAL (CC BY 4.0)

You are free to:

- **Share** — copy and redistribute the texts in any medium or format
- **Adapt** — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

Under the following terms:

- **Attribution** — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
- **No additional restrictions** — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.